

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti

Februar, 2017. godine

I Rezultati poslovanja IRF-a

- IRF je od osnivanja do kraja 2016. godine plasirao **438,5 mil €** u crnogorsku privredu.
- U poslednje tri godine IRF je plasirao ukupno **316,8 mil €** u crnogorsku privredu.
- IRF je u 2016. godini finansirao projekte vrijednosti **128,5 mil €** i time otvorio i/ili sačuvao ukupno **6.711** radnih mjesta.
- U poređenju sa 2015. godinom kada je IRF plasirao **117,1 mil €** u crnogorsku privredu, IRF je u 2016. godini plasirao **10,6%** više kreditnih sredstava u crnogorsku privredu.
- Prosječna kamatna stopa kredita IRF-a u 2016. godini je iznosila **2,72%**, u 2015. godini **3,35%**, dok je u 2014. godini bila **4,5 %**, a u 2013. godini **5,6 %**. Ovi podaci dokazuju da IRF u kontinuitetu obezbjeđuje povoljne kreditne uslove što će raditi i ubuduće.

II Ciljevi za 2017. godinu

- ✓ Primarni cilj IRF-a jeste otvaranje novih radnih mjesta i podrška povećanju životnog standarda građana;
- ✓ Razvoj preduzetništva kroz podršku posebnim ciljnim grupama (mladi, žene, tehnološki viškovi i sl.);
- ✓ Rast i razvoj postojećih preduzeća;
- ✓ Podrška prioritetnim sektorima razvoja (poljoprivreda, turizam, drvoprerađiva i sl.);
- ✓ Podrška konkurentnosti crnogorskih proizvoda na drugim tržištima;
- ✓ Održavanje i poboljšavanje likvidnosti;
- ✓ Podrška korišćenju domaćih proizvoda i resursa;
- ✓ Otvaranje novih preduzeća;
- ✓ Podrška regionalnom razvoju;
- ✓ Podrška inovativnim projektima;
- ✓ Podrška projektima iz oblasti ICT-a;
- ✓ Podrška uspješnim preduzećima.

III Zadaci

- Ove godine realizovaće se 33 kreditne linije i plasiraće se najmanje **120 mil €** u crnogorsku privredu.
- Kreditne linije IRF-a za 2017. godinu, će biti usmjerene na sljedeće ciljne grupe, i to na:
  - ✓ **Razvoj preduzetništva** (mladi, početnici, žene, visokoškolci, tehnološki viškovi, individualni poljoprivredni proizvođači, inovativno preduzetništvo, ICT biznis, klastera proizvodnja, osobe sa invaliditetom i slično);
  - ✓ **Podrška postojećim mikro, malim i srednjim preduzećima** kroz podsticaj njihovog daljeg rasta i razvoja, sa posebnom pažnjom na prioritetne sektore crnogorske ekonomije (turizam i ugostiteljstvo, poljoprivreda i proizvodnja hrane, proizvodnja, usluge, ICT i slično);
  - ✓ **Podrška preduzećima kroz održavanje i/ili poboljšanje likvidnosti** (kratkoročna kreditna sredstva, refinansiranje postojećih kreditnih sredstava, faktoring finansiranje, trajna obrtna sredstva i kratkoročni krediti);
  - ✓ **Podrška infrastrukturnim projektima, projektima od ekološkog, lokalnog i državnog značaja i projektima iz oblasti energetike i energetske efikasnosti.**
- U ovoj godini, IRF će realizovati i nove kreditne linije:
  - ✓ **Beskamatne kreditne linije za posebne ciljne grupe:** pored Programa kreditiranja visokoškolaca, IRF je obezbijedio beskamata kreditna sredstva i za druge posebne ciljne grupe - za žene koje imaju potencijala za biznis, kao i za tehnološke viškove koji imaju uslova da se preduzetništvom ponovo zaposle.
  - ✓ **Za otkup poljoprivrednih proizvoda,**
  - ✓ **Za razvoj preduzetništva u kulturi i umjetnosti,**
  - ✓ **Za podsticaj konkurentnosti crnogorskih proizvoda/usluga na drugim tržištima,**
  - ✓ **Za podršku “greenfield” i “brownfield” investicijama,**
  - ✓ **Za modernizaciju industrije.**

IV Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti

- **Cilj Programa:** IRF je obezbijedio, za preduzetnički orijentisana lica u kulturi i umjetnosti, povoljna kreditna sredstva da svoje znanje i iskustvo pretoče u biznis i na taj način obezbijede za sebe i druge egzistenciju.
- Posebna pažnja će se usmjeriti na razvoj umjetničkih zanata, kao što su npr.: advertajzing, dizajn, fotografija, umjetnički zahvati, audio-vizuelna produkcija, kao i drugim oblastima iz kulture i umjetnosti.
- **Namjena kredita:** za ulaganje u osnovna sredstva - materijalna imovina (građevinske objekte, opremu i uređaje, sitan inventar...), nematerijalna imovina (razvoj usluga, patenti, licence, autorska prava, franšize...) i obrtna sredstva.
- IRF može finansirati do 75,00 % vrijednosti ukupne investicije.
- Podnosioci zahtjeva za kredit mogu sopstveno učešće u iznosu do 25,00% vrijednosti ukupne investicije obezbijediti u roku od godinu dana od dana zaključenja ugovora o kreditu.
- **Krajnji korisnici kredita:** privredna društva i preduzetnici koji od Poreske uprave obezbijede potvrdu da uredno izmiruju svoje poreske obaveze.
- Zahtjev za kredit je moguće razmotriti i prije nego što podnosilac registruje preduzeće, tako da odluka o kreditu bude uslovna, tj. odrediće se rok u kojem podnosilac zahtjeva mora registrovati preduzeće.
- Kao **instrumente obezbjeđenja kredita** IRF će prihvatati: mjenice, hipoteke na nepokretnostima (procijenjena vrijednost nepokretnosti mora biti najmanje vrijedna koliko i iznos traženog kredita), bankarske garancije, garancije jedinica lokalne samouprave, garancije Vlade Crne Gore, i druge uobičajene instrumente obezbjeđenja u bankarskom poslovanju u skladu sa važećom politikom kolaterala i odlukama nadležnih organa IRF-a.

IV Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti - uslovi

▪ Kreditni uslovi:

- ✓ Maksimalni iznos do **100.000,00 €** (za preduzetnike do **30.000,00 €**);
- ✓ Kamatna stopa iznosi **3,00%** na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate;
- ✓ Rok otplate do **12 godina** (uključujući grace period);
- ✓ Grace period do **4 godine**.

▪ Stimulativne mjere:

- ✓ Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore kamatna stopa iznosi 2,50% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate.
- ✓ Krediti koji se odobravaju po ovoj kreditnoj liniji, a finansiraju se iz sredstava EIB-a, odobravaće se po kamatnoj stopi za 0,50 % nižoj u odnosu na definisanu kamatu.

IV Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti - uslovi

▪ Kreditni uslovi za preduzeća koja obezbijede jemstvo drugog privrednog subjekta i čiji kreditni zahtjev prelazi 100.000,00€ su sljedeći:

- ✓ Kamatna stopa iznosi **4,50%** na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamate;
- ✓ Rok otplate do **12 godina** (uključujući grace period);
- ✓ Grace period do **4 godine**.

- Stimulativne mjere: Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore ili subjekte koji realizacijom projekta zaposle 5 ili više novih lica odobravaće se posebne stimulacije u vidu smanjenja kamatne stope za 0,50%. Stimulacije će se odnositi i na kredite koji se odobre uz garancije neke od poslovnih banaka, na način da će se inicijalna kamatna stopa umanjiti za 1,00 %.

* Prethodno pomenute stimulacije mogu se koristiti samo po jednom osnovu.

▪ Visina naknade:

- ✓ **0,30%** na odobreni iznos za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore;
- ✓ **0,60%** na odobreni iznos za projekte koji se realizuju u ostalim opštinama.

IV Program razvoja preduzetništva u kulturi i umjetnosti – potrebna dokumentacija:

- ✓ Zahtjev za kredit;
  - ✓ Investicioni program u skladu sa metodologijom IRF-a;
  - ✓ Rješenje o upisu krajnjeg korisnika u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
  - ✓ Rješenje o registraciji za PDV ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
  - ✓ Statut društva;
  - ✓ Saglasnost za pristup podacima RKR uključujući osnivače i povezana lica;
  - ✓ Obrazac ovjerenih potpisa lica ovlašćenih za zastupanje (OP) i karton deponovanih potpisa;
  - ✓ Potvrda Poreske uprave o urednom izmirivanju poreza i doprinosa ne starija od 30 dana;
  - ✓ Odgovarajući obrazac za posljednji mjesec uplate poreza i doprinosa za zaposlene ovjeren od Poreske uprave (dokaz broja zaposlenih);
  - ✓ Predlog instrumenata obezbjeđenja;
  - ✓ Profakture (kopija ili original) za nabavku opreme i sitnog inventara, predračune za izvođenje građevinskih radova, predugovore/ugovore o kupoprodaji nekretnina (IRF neće prihvatati ponude/predugovore koji su izdati od fizičkih lica, osim kod kupoprodaje nekretnina, ponude/predugovore od povezanih lica kao ni interne fakture).
  - ✓ Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit.
-
- ✓ Za izgradnju/dogradnju/rekonstrukciju poslovnog objekta: List nepokretnosti nekretnine gdje se realizuje predmetna investicija ne stariji od 30 dana; Građevinska dozvola ili urbanističko-tehnički uslovi uz uslov da je podniet zahtjev za građevinsku dozvolu koja mora biti dostavljena prije potpisivanja ugovora; Predmjer, predračun i ponude za izvođenje radova.
  - ✓ Za kupovinu poslovnog prostora: List nepokretnosti u kojem je upisana nekretnina koja je predmet kupoprodaje ne stariji od 30 dana; Predugovor/ugovor o kupoprodaji nekretnine (ovjeren od strane nadležnog suda-notara).

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

HVALA NA PAŽNJI

